

Ny strategi för stadens samverkan med intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadskansliets förslag i tjänsteutlåtande den 6 april 2010 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Reviderat reglemente godkänns för Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor.
2. Reglementsmodell godkänns för stadsdelsnämnders, färdtjänstnämndens och andra nämnders råd för funktionshinderfrågor.
3. Byggnadsnämnden får i uppdrag att ansvara för ett regelbundet samråd kring fysisk tillgänglighet.
4. Uppdraget i Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning – Synvändan att utforma en ny strategi för samverkan förklaras fullgjort.

Göteborg den 18 augusti 2010

Göteborgs kommunstyrelse

Anneli Hulthén

Christina Hofmann

Göteborgs Stad

Stadskansliet

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2010-04-06
Diarienummer 754/10
Repronummer 161/10

Enheten för välfärd och utbildning

Välfärdsgruppen
Lena Hasselgren
Telefon 031-3680318
E-post: lena.hasselgren@stadshuset.goteborg.se

Ny strategi för stadens samverkan med intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Reviderat reglemente godkänns för Göteborgs stads råd för funktionshinderfrågor.
2. Reglementesmall godkänns för stadsdelsnämnders, färdtjänstnämndens och andra nämnders råd för funktionshinderfrågor.
3. Byggnadsnämnden ges i uppdrag att ansvara för ett regelbundet samråd kring fysisk tillgänglighet.
4. Uppdraget i Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning - Synvändan att utforma en ny strategi för samverkan förklaras härmed slutfört.

Sammanfattning

I Göteborgs Stads Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning – Synvändan anges att en ny strategi ska utformas för stadens samverkan med intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet. I ett gemensamt arbete har representanter för kommunstyrelsens partier och företrädare för frivilligorganisationerna inom funktionshinderområdet enats om en modell för samverkan i staden. Förslaget omfattar ett reviderat reglemente för Göteborgs handikappråd och namnbyte till Göteborgs stads råd för funktionshinderfrågor, en reglementesmall för stadsdelsnämnders, färdtjänstnämndens och andra nämnders råd för funktionshinderfrågor samt en hanteringsordning för samråd kring frågor som rör tillgänglighet. Förslaget omfattar även form, innehåll och ansvar för introduktionsutbildning för rådens ledamöter och ersättare. Målsättningen med föreliggande förslag är att skapa en tydlig och gemensam strategi för stadens erfarenhetsutbyte i funktionshinderfrågor.

Ekonomiska konsekvenser

Stadskansliet bedömer att den nya strategin för samverkan medför vissa kostnader för introduktionsutbildningen. Dessa kostnader bedöms rymmas inom ordinarie budget.

Bilagor

1 Reglemente för Göteborgs stads Råd för Funktionshinderfrågor

2 Reglementesmall för stadsdelsnämndernas, färdtjänstnämndens och andra nämnders råd för funktionshinderfrågor

Ärendet

Göteborgs Stads Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning - Synvändan är ett vägledningsdokument för stadens nämnder och bolag och är till formen anpassat till modellen för balanserad styrning i de fyra perspektiven.

I avsnittet om Verksamheterna står; "En ny strategi ska utformas för stadens samverkan med intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet. Intresseorganisationerna har erfarenheter och kunskaper som staden behöver för en bra planering och verksamhet. Därför bör nämnder och styrelser samråda med organisationerna, som då har en rådgivande funktion. Formerna för samverkan mellan staden och intresseorganisationerna ska utformas i en gemensam strategi. I arbetet med en ny strategi kan olika former för samråd och samverkan utvecklas, exempelvis samverkansråd/funktionshinderråd, organisationernas medverkan i planering, uppföljning och utvärdering samt utbildning av organisationernas företrädare i den kommunala verksamheten. Stadens ekonomiska stöd till intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet bör medverka till att organisationerna kan ge medlemsstöd, driva handikappolitisk verksamhet och i övrigt stödja delaktighet och jämlikhet i samhället för människor med funktionsnedsättning."

Bakgrund

Det finns olika former av samverkan mellan staden och intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning. Göteborgs handikappråd/GHR är kommunstyrelsens samrådsorgan. Rådets sammansättning, uppdrag och arbetsformer bestäms av ett av fullmäktige beslutat reglemente. Nämnder/förvaltningar beslutar själva om hur man vill organisera sin samverkan. Råd för funktionshinderfrågor finns i de flesta SDF/SDN men rådets sammansättning och uppdrag/reglementen skiljer sig åt. Fackförvaltningar som färdtjänsten, trafik- och fastighetskontoren har eller har haft återkommande informationsutbyte med intresseorganisationer. Det saknas dock en gemensam strategi för hur stadens facknämnder kan samverka med intresseorganisationerna.

Arbetet med uppdraget i Synvändan har på politiskt initiativ genomförts i samverkan med intresseorganisationerna. Deltagarna i arbetsgruppen har utarbetat ett gemensamt förslag till former för stadens samverkan med intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet. Stadskansliet har fått i uppdrag att formulera förslaget i ett tjänsteutlåtande.

Förslag till ny strategi för samverkan

Funktionshinderperspektivet ska beaktas i alla stadens verksamheter. Det är inte liktydigt med att råd behöver bildas i alla nämnder. Förslaget till ny strategi för samverkan omfattar de nämnder och förvaltningar vars verksamhet har särskilt stor påverkan på livssituationen för personer med funktionsnedsättning.

Mål

Arbetsgruppen har utgått från följande gemensamma målsättningar;

- Möjligheterna skall öka för stadens långsiktiga arbete att integrera funktionshinderperspektivet i all verksamhet.
- Samverkan med intresseorganisationerna ska vara meningsfullt och bidra till kunskapsutbyte.
- Samverkan ska bygga på en partsgemensam förståelse av nyttan med samråd där rådets uppdrag och roll är tydligt formulerade.
- Strukturen för stadens samverkan ska vara samordnad, tydlig och transparent.

Utvecklingsområden

De olika villkoren för samverkan i staden skapar otydlighet. Det stora antalet råd inverkar negativt på organisationernas möjligheter till representation. Arbetsgruppen har identifierat följande särskilt viktiga utvecklingsområden för förbättrad samverkan i nämndanknutna råd;

- nämndrepresentation i råden
- uppdragsbeskrivning
- samråd tidigt i planeringsprocessen
- utbildning för ledamöter och ersättare

Det är också angeläget att det kommer till stånd samverkan kring frågor som rör fysisk tillgänglighet. Vidare behöver förhållandet och informationsflödet mellan de olika råden struktureras. Interesseorganisationerna har härutöver uttryckt önskemål om att ersättningar för resor och förlorad arbetsinkomst skall kunna utgå till ledamöter i nämndanknutna råd.

Kommuncentral samverkan

GHR är remissinstans för kommunstyrelsen och har en kontaktmannaroll för nämndanknutna råd i staden. Nämndernas råd kan lyfta ärenden av generell karaktär till GHR. Nämnder som saknar egen samverkan med intresseorganisationer inom funktionshinderområdet kan vid behov anmäla ärenden till GHR. För GHRs del innebär förslaget om ny strategi för samverkan något förändrade arbetsformer. I ärendet föreslås ett reviderat reglemente med uppdatering av begrepp och termer, nytt namn för rådet samt ett utbildningsuppdrag. GHR får i uppdrag att vid varje ny mandatperiod ansvara för introduktionsutbildning för deltagare i stadens olika råd för funktionshinderfrågor. Utbildningen ska syfta till att ge en grundläggande kunskap om stadens organisation, styrning och ansvar samt rådets uppdrag och arbetsformer med utgångspunkt från reglementesmallen.

Nämndernas samverkan

Stadsdelsnämnderna bör, utifrån sitt befolkningsansvar och den omfattande verksamheten riktad till personer med funktionsnedsättning, ha kontinuerlig samverkan med intresseorganisationerna. Färdtjänsten har, som enda facknämnd i staden, ett huvuduppdrag riktat till personer med funktionsnedsättning och bör därför ha ett eget organiserad samverkan. Nämndernas samverkan med intresseorganisationerna bör ske på ett strukturerat och uppföljningsbart sätt varför en mall för reglementen presenteras i förslaget. Den föreslagna mallen har fått rubriken "Reglementesmall för stadsdelsnämndernas, färdtjänstnämnden och andra nämnders råd för funktionshinderfrågor". Mallen, som ansluter till reglementet för GHR, är formulerad så att den skall vara möjlig att använda av alla nämnder som inrättat råd för funktionshinderfrågor. Det kan också användas av två eller flera nämnder som väljer att samverka kring ett gemensamt råd. Respektive nämnd beslutar var för sig om att anta reglementet.

Samverkan kring fysisk tillgänglighet

Tillgänglighet i fysisk planering är ett strategiskt område där det i dagsläget saknas samråd. Fastighetsnämnden har som uppdrag att samordna och stödja det nämndöverskridande tillgänglighetsarbetet i staden. En förvaltningsövergripande resurs för samverkan är i vardande i form av ett nätverk mellan stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, park- och naturförvaltningen och fastighetskontoret för samordning och kompetenshöjande insatser inom det fysiska tillgänglighetsområdet. Ett samråd med intresseorganisationerna kring tillgänglighetsfrågorna kan kopplas till detta nätverk. Med hänvisning till byggnadsnämndens uppgift att planlägga, ge tillstånd och övervaka

föreslår arbetsgruppen att nämnden ger stadsbyggnadskontoret i uppdrag att ansvara för ett regelbundet samråd kring tillgänglighetsfrågorna med intresseorganisationerna och de förvaltningar som ingår i nätverket för fysisk tillgänglighet i Göteborg. Samrådsgruppen för fysisk tillgänglighet föreslås vara remissorgan för GHR i frågor som rör kompetensområdet. Uppdraget för samrådsgruppen bör omfatta principerna under rubriken *Arbetsformer* nedan.

Stadskansliet noterar att förslaget innebär ett avsteg från den beslutade organisationsmodellen där fastighetsnämnden ansvarar för samordning av kommunens arbete avseende fysisk tillgänglighet.

Reglementesmallen

Representation

Syftet med samverkan är att bidra till kunskapsutbyte mellan beslutsfattare och den erfarenhetskunskap som intresseorganisationerna representerar. Det har därför bedömts vara viktigt att nämnderna är representerade råden. I reglementesmallen för nämndernas råd står därför att representanter från den eller de nämnder som rådet tillhör skall adjungeras till rådet. Nämnderna fastställer antalet ledamöter och ersättare från intresseorganisationerna samt utser desamma på förslag från intresseorganisationerna. Organisationernas representanter bör tillsammans ha erfarenhetskunskap av svårigheter att;

- röra sig
- höra
- se
- bearbeta, tolka och/eller förmedla information
- tåla vissa ämnen

Arbetsformer

För att samrådet ska bli meningsfullt skall det ske tidigt i förvaltningens/nämndens planeringsprocess. Skriftlig kallelse sänds till ledamöter och ersättare senast tio dagar före mötet. Mötesanteckningar skall föras och delges dem som kallas till mötet, nämnd/nämnder som rådet är knutet till samt till GHR.

Arbetsuppgifter

Intresseorganisationerna skall, utifrån de erfarenheter och kunskaper de besitter, ha en rådgivande funktion i nämndernas planering och verksamhet. Rådets uppdrag bör vara tydligt formulerat. I reglementesmallen formuleras rådets uppgift i fem punkter;

- bevaka frågor som påverkar livssituationen för personer med funktionsnedsättning
- vara nämndens forum för samråd i planeringsprocesser som berör målgruppen
- vara remissinstans för nämnden i frågor som rör målgruppen
- till nämnden föreslå förändringar/förbättringsåtgärder
- årligen avlämna rapport till nämnden med utvärdering av rådets arbete och förslag om förbättringar.

Utbildning

Ledamöter och ersättare i råd ska få en introduktionsutbildning via GHR. Enligt föreslagen reglementesmall ansvarar nämnden därutöver för att vid behov tillhandahålla utbildning anpassad till det egna rådets arbetsuppgifter.

Övrigt

Ersättning

I enlighet med reglementet rörande ersättningar till kommunala förtroendevalda i Göteborgs stad kan arvoden och ersättningar utgå endast till ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, revisorerna och deras ersättare samt enligt 7 kap 21§ kommunallagen ledamöter och ersättare som företräder nyttjarna i s k självförvaltningsorgan. Intresseorganisationernas representanter i nämndernas råd kan således inte arvoderas eller erbjudas ersättning för t ex förlorad arbetsinkomst.

I Synvändans formuleringar kring uppdraget står att ”Stadens ekonomiska stöd till intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet bör medverka till att organisationerna kan ge medlemsstöd, driva handikappolitisk verksamhet och i övrigt stödja delaktighet och jämlikhet i samhället för människor med funktionsnedsättning.” Social resursnämnd ansvarar för stödet till intresseorganisationerna. Inom ramen för uppdraget kan förvaltningen värdera om rutinerna ger tillräckligt stöd för intresseorganisationerna att vara aktiva i den kommunala demokratin för att bidra till att personer med funktionsnedsättning i staden tillförsäkras delaktighet och jämlikhet.

Utvärdering

I samband med utvärderingen av effekterna av Synvändan 2012 bör också strategin för samverkan som här föreslagits utvärderas.

Lena Hasselgren

Inger Sahlin

Bilaga 1

Reglemente för Göteborgs stads Råd för Funktionshinderfrågor GRF

fastställda av kommunstyrelsen xxxx-xx-xx att gälla fr o m 2011-01-01

Göteborgs stads Råd för Funktionshinderfrågor är kommunstyrelsens samrådsorgan med intresseorganisationer inom funktionshinderområdet. Rådet ska arbeta för att tillförsäkra personer med funktionsnedsättning i Göteborg delaktighet och jämlikhet i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Rådet ska till kommunstyrelsen årligen avge en rapport med redovisning och utvärdering av rådets arbete. Rådet behandlar inte ärenden som avser enskilda personer.

Uppgifter

Det ankommer på GRF att med utgångspunkt från göteborgarens behov:

- bevakna frågor som påverkar livssituationen för personer med funktionsnedsättning
- vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser
- avge yttranden och vara kommunal remissinstans
- hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
- ansvara för introduktionsutbildning för ledamöter och ersättare i stadens råd för funktionshinderfrågor
- samverka med nämndanknutna råd och delta i regional samverkan kring funktionshinderfrågor
- arbeta omvärldsbevakande och analyserande

Sammansättning

Rådet ska bestå av 13 ledamöter. Ledamöterna utses av kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning är följande:

- 5 ledamöter och 5 ersättare representerande de politiska partierna,
- 8 ledamöter och 8 ersättare representerande intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet så att rådet sammantaget omfattar erfarenhetskunskap av svårigheter att;
 - röra sig
 - höra
 - se
 - bearbeta, tolka och/eller förmedla information
 - tåla vissa ämnen

Organisationerna fastställer gemensamt tjänstgöringsordning för ersättare. Ledamöter väljs för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter det då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Arbetsformer

- Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet medan rådet inom sig utser förste och andre vice ordförande.
- Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordföranden.
- Beslut om adjungering fattas av rådet.
- Rådets ordförande kan kalla förvaltningschef för berörd förvaltning, eller den tjänsteman denne utser, att delta i rådets överläggning.
- För deltagande i sammanträde eller förrättning i rådets angelägenheter äger rådets ledamöter och ersättare uppbära arvode enligt de grunder som gäller för ersättningar till kommunala förtroendemän i Göteborgs kommun. Kostnaden för arvoden m m bestrids av kommunstyrelsen.
- Rådets sekreterarservice ombesörjes genom stadskansliet.
- Protokoll från rådets sammanträden ska sändas till nämndernas råd samt samrådsgruppen för fysisk tillgänglighet.
- Ändringar i dessa regler fastställs av kommunstyrelsen.

Bilaga 2

Reglementesmall för stadsdelnämndernas, färdtjänstnämndens och andra nämnders råd för funktionshinderfrågor.

Syfte

Rådet är ett organ för samråd och ömsesidigt informationsutbyte mellan intresseorganisationer inom funktionshinderområdet och nämnd. Samrådet ska bidra till att förbättra kunskapen om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning och leda till ökad delaktighet och inflytande utifrån kommunala och nationella handikappolitiska mål. Nämnden/nämnderna ska lämna information till och inhämta synpunkter från rådet i frågor som kan beröra gruppen personer med funktionsnedsättning. Samråd ska ske tidigt i planeringsprocessen innan beslut fattas.

Arbetsuppgifter

Rådet har som uppgift att utifrån nämndens uppdrag;

- bevaka frågor som påverkar livssituationen för personer med funktionsnedsättning
- vara nämndens forum för samråd i planeringsprocesser som berör målgruppen
- vara remissinstans för nämnden i frågor som rör målgruppen
- till nämnden föreslå förändringar/förbättringsåtgärder
- årligen avlämna rapport till nämnden med redovisning och utvärdering av rådets arbete

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person.

Sammansättning

Rådet ska vara organisatoriskt knutet till nämnd. Två eller flera nämnder kan välja att samarbeta i ett gemensamt råd.

Rådet består av ledamöter från intresseorganisationer inom funktionshinderområdet. Till rådet ska representanter från den eller de nämnder som rådet tillhör adjungeras.

Nämnden/nämnderna fastställer antalet ledamöter från intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet och ersättare för dessa som skall ingå i rådet.

Nämnden/nämnderna utser ledamöter och ersättare för mandatperioden på intresseorganisationernas förslag. Intresseorganisationerna i rådet bör sammantaget ha erfarenhetskunskap av svårigheter att;

- röra sig
- höra
- se
- bearbeta, tolka och/eller förmedla information
- tåla vissa ämnen

Organisation och arbetsformer

Rådet utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Rådet kan tillsätta ett arbetsutskott med uppgift att bereda och föreslå dagordning till rådets sammanträden. Till sekreterare i rådet och dess eventuella arbetsutskott förordnas tjänsteman från nämndens förvaltning.

Rådet ska sammanträda minst sex gånger per år varav ett sammanträde i anslutning till nämndens/nämndernas budgetbehandling. Extra sammanträde ska hållas om rådets ordförande, vice ordförande, arbetsutskott eller mer än hälften av rådets ledamöter begär det. Skriftlig kallelse jämte föredragningslista utsändes till rådets ledamöter, ersättare och adjungerade senast 10 dagar före rådets sammanträden. Handlingar och beslutsunderlag ska delges rådets ledamöter och ersättare i god tid och på ett för alla tillgängligt sätt så att vidare information och beredning underlättas.

Vid sammanträdet förs protokoll justerat av ordföranden samt en av rådet utsedd ledamot eller ersättare. Protokollsutdrag tillställs dem som är berörda av fattade beslut. Fullständiga protokoll ska delges ledamöter och ersättare i rådet, nämnd/nämnder som rådet är knutet till, adjungerade som kallats till rådets sammanträde samt Göteborgs stads Råd för Funktionshinderfrågor.

Fastställelse

Reglementesmall för stadsdelsnämndernas, färdtjänstnämndens och andra nämnders råd för funktionshinderfrågor fastställs av kommunfullmäktige.

Respektive nämnd beslutar var för sig om att anta reglemente för det egna rådet.

Ändring av reglemente

Ändring av detta reglemente kan beslutas av nämnden/nämnderna.

Utbildning

Ledamöter och ersättare i rådet ska erhålla utbildning anpassad till rådets arbetsuppgifter.

Ikraftträdande

Detta reglemente gäller från 2011-01-01.